

'דב הוז'

הספינה נקראה ע"ש מנהיג פועלים ארץ-ישראלי, מארגן המתנדבים לגדוד העברי בצבא הבריטי במלה"ע הראשונה, מיוזמי הקמת 'ההגנה' ופעיל בה. דב הוז נספה ב- 1940 בתאונת דרכים. שלושת סירות הפליים – דב, רבקה ותרצה – נקראו בשמות בני המשפחה שנהרגו בתאונה.

הספינה יצאה מאיטליה ב- 8 במאי 1946 ועל סיפונה 675 מעפילים. המאורעות הקשורים בהפלגתה ובהפלגת אחותה 'אליהו גולומב' זכו לכינוי "פרשת לה ספציה".

הגיעה לנמל חיפה ב- 19 במאי ללא אירועים מיוחדים, והמעפילים הורדו בחיפה ע"ח מכסת הרשיונות השנתית.

הספינה, ששמה המקורי היה Fede, ביצעה הפלגת מעפילים נוספת בסוף אוגוסט 46 תחת השם 'ארבע חרויות'.

מפרט טכני

שמות קודמים	Fede
שנת בניה	1946
סוג כלי השייט	ספינה עשויה עץ. 140 רגל אורך; 20 רגל רוחב; סיפון אחד
תפוסה	כ- 1,000 טון
הנעה	מנוע דיזל איטלקי מדגם אנסלנדו.
מהירות	7-8 קשרים

רכש והכנה

הרוכש	עדה סרני ויהודה ארזי באמצעות איטלקיה ששימשה כאשת קש, בשם חברת Dacco Presso Musso Marcutchi בנמל סבונה, בפברואר 46.
מקום הרכישה	אונליה (Oneglia) סמוך לגבול הצרפתי.
נתיב שייט לנמל ההכנה	מנמל סבונה הועברה באמצעות הסוכן ללה-ספציה. הסוכן הבטיח מראש שהשלטונות לא יפריעו, והשיג שיתוף פעולה מצדם.
גילוי בריטי בשלב זה	לא ידוע.
צוות ההכנה	לה - ספציה. במספנה של ברג'אצי.
ארגון הספינה להעפלה	מהנדס יהודי מטורינו תכנן מבנה שעליו הונחו דרגשי עץ ללינה, כמן כן הורכבו מיכלי מים נוספים. עזרו בהכנות משה רבינוביץ' המכונה כרמלי מהפלי"ם, ויוחנן זייד מ'החבורה'. בלה-ספציה נבנו התוספות להפלגה לארץ והובאו ארבעה טון מים, 20 טון דלק ל- 38 יום, ומזון ל- 15 יום.

צוות ומלווים

מפקד הספינה	אליעזר קליין (טל) (פלי"ם)
מלווים נוספים	לא היו
גדעונים	גרשון עציון
מכשיר קשר	תוצרת בית
רב חובל	איטלקי
צוות	12 מלחים איטלקיים

העלאת מעפילים

לה- ספציה	נמל / אזור ההעלאה
האיטלקים, שחשדו כי מדובר בגרמנים ואיטלקיים שהשתייכו למפלגה הנאצית והפשיסטית ורוצים להימלט, ניסו למנוע את הפלגת הספינה.	יחס השלטונות
675	מספר מעפילים
ממדינות מזרח ומרכז אירופה- חניכי תנועות נוער, פרטיזנים וניצולי גטאות- מקשת גילים רחבה.	מוצא ושיוך תנועתי
מג'נטה (Magenta), סטרה (ליד רומא), ומחנה בעיירה טראדטה (Tradate) שליד טורינו.	מחנה המעפילים
במשאיות צבאיות לנקודת הריכוז בסמוך ללה-ספציה.	דרך הגעה לאזור ההעלאה
שלהבת פראייר וישראל ליברטובסקי מאנשי "החבורה"	המארגנים
לוותה בשורת אירועים ושערוריות שהפכו לפרשיה פוליטית שבה היו מעורבות ממשלות בריטניה ואיטליה ואישי ציבור ממקומות שונים. המשטרה האיטלקית השתלטה על שתי הספינות "אליהו גולומב" ו"דב הוז" שעגנו בסמוך זו לזו בנמל, לאחר שהתעורר חשדה בגלל כמויות המזון הגדולות שהובאו לספינות והסתרת יעד ההפלגה. מפקד שיירת המשאיות שהביאה את המעפילים, ישראל ליברטובסקי, התחזה לקצין בריטי אך נעצר. יהודה ארזי החליט להעלות את האנשים לספינות למרות ההתנגדות. האיטלקים לא התערבו לנוכח מצבם הפיזי של המעפילים, והאנשים כולם עלו לספינות. יהודה ארזי התחזה למעפיל ועלה אף הוא לספינה "אליהו גולומב", כדי לארגן את האנשים למקרה עימות .	ההעלאה
האנשים התארגנו בקבוצות למילוי משימות שונות, בין היתר לקראת עימות צפוי .	ארגון הספינה

ההפלגה

ב- 8 במאי 1946, לאחר דחיות אחדות, הפליגה 'דב הוז בלווית 'אליהו גולומב' בצורה גלויה.	תאריך הפלגה
ההפלגה עברה בלא אירועים חריגים.	אירועים בדרך

עימות בריטים

<p>הבריטים ידעו על ההכנות להפלגה ועל הגעת המעפילים לנמל, ומאז ליוו את האירועים .</p>	<p>גילוי וליווי בריטי</p>
<p>העימות כולו התרחש על היבשה, לפני הפלגתן של "אליהו גולומב" ו"דב הוז". משה רבינוביץ' פיקד מן החוף על הפעולות השונות. הבריטים הטילו מצור על הנמל ומנעו את ההפלגה. ההתמודדות הראשונה הייתה כאשר כוח בריטי חמוש עלה לספינות כדי לחפש מזון וציוד צבאי בריטים החשודים כגנבים. הבריטים ניסו לקחת את המזון והציעו מזון חלופי, נערכו לפנות את המעפילים לחוף, ולשם כך הקימו מחנה מיוחד. ארזי ומעפילים איימו שינקטו במעשה ייאוש. ב- 7 באפריל פתחו המעפילים בשביתת רעב. ב- 10 באפריל הגיעו קצין בריטי ונציגים של הג'וינט, והציעו למעפילים לעבור למחנה מעבר עד להחלטה בעניינם. המעפילים סרבו, אך הפסיקו את שביתת הרעב כאשר נציג משרד החוץ האיטלקי הסכים לשוחח עם בוויין ואטלי בבריטניה. במקביל התנהל משא ומתן בין הסוכנות לממשלת בריטניה, ורפאל קנטוני, נשיא הקהילות היהודיות באיטליה הפעיל את קשריו בקרב חברי המפלגה הסוציאליסטית האיטלקית, ודרכם הגיע למפלגת הלייבור הבריטית שהייתה בשלטון. כמו כן השפיע על ראשי הצי האיטלקי שהיו מלוכנים. ב- 17 באפריל הסתיים המשא ומתן, והבריטים התירו את עליית המעפילים של "דב הוז" לארץ על חשבון מכסת הסרטיפיקטים הקבועה. ב- 24 באפריל שוחררה גם "אליהו גולומב".</p> <p>ב- 19 במאי הגיעו שתי הספינות לחיפה. הן לוו בכניסתן ע"י שתי משחתות בריטיות. העולים ירדו בשקט ובסדר, והבריטים חקרו את מעפילי "אליהו גולומב". ב- 28 במאי הפליגה "דב הוז" חזרה לאיטליה עמוסה בדלק ובציוד נוסף – כולל 75 טון כותנה.</p>	<p>הכנות לעימות והוראות העימות ותוצאותיו</p>